

หัสศุณ

Micromelum sp.

ชื่ออื่น

คอมขน สามโซก (เชียงใหม่); หวด (ลำปาง); เพี้ยฟานดง สมัดดง สมัดตัน สมัดใหญ่ (เลย); หัสศุณ (สระบุรี); ฉี่ ลิ่นช่, สาบแร้งสาบกา (จันทบุรี); หมอน้อย (อุตรดิตถ์); ดอกสะมัด สะแบก (อุดรธานี); ชะมุย (ชุมพร); มุยขาว (ประจวบคีรีขันธ์); หมุยขน (นครศรีธรรมราช); กะม่วง สมุยข้าง หมุยข้าง (ยะลา); มรุษข้าง (ตรัง); หมุย หมุยใหญ่ (กระบี่); กาจับลัก จี๊ปักตัวผู้ จี๊ย้อย มองคอง หญ้าสาบอื่น (ภาคเหนือ); หมุย สมุย หัสศุณ (ภาคใต้); สมัด สมัดน้อย สหัสศุณ หัสศุณไทย (ทั่วไป)

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้น ขนาดเล็ก สูงได้ถึง 10 เมตร ตามกิ่งอ่อนมีขนสั้นสีเทา ส่วนต้นเป็นสีเขียว เมื่อแก่แล้วจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเทา แตกเป็นร่องตื้นตามยาว ใบ ใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงสลับ มีใบย่อยประมาณ 7 - 15 ใบ ลักษณะของใบย่อยเป็นรูปไข่ ปลายใบแหลม ใบมีขนาดกว้างประมาณ 2 - 4 x 3 - 7 เซนติเมตร แผ่นใบเป็นสีเขียวอ่อน เนื้อใบบาง มีต่อมน้ำมันเล็ก ๆ จับดูแล้วจะรู้สึกเหนียว หลังใบเกือบเรียบถึงมีขนสั้น ๆ ส่วนท้องใบมีขนบาง ๆ ใบมีกลิ่นหอมเหมือนการบูร มีรสหอมร้อน ดอก ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง มีดอกย่อยจำนวนมาก เมื่อดอกบานเต็มทีกลีบดอกจะม้วนไปด้านหลังเล็กน้อย ผลสด ออกเป็นพวงโต ลักษณะเป็นรูปกระสวยหรือรูปไข่ขนาดเล็ก ผิวผลเรียบใส ฉ่ำน้ำ ผลเป็นสีเขียวอ่อน มีขนปกคลุม เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีส้มหรือสีแดง

การกระจายตัวตามธรรมชาติ

พบขึ้นตามป่าดงดิบเขา ตามลำธาร ตามป่าโปร่งทุ่งร้างทั่วไป

การใช้ประโยชน์

ยาพื้นบ้านล้านนา ใช้รากผสมรากปลาไหลเผือกฝนน้ำข้าวขำกิน รักษาเนื้องูในไต

ช่วงการออกดอก/สีดอก

ออกดอกช่วงประมาณเดือนธันวาคม ให้ดอกสีเขียวอ่อนหรือสีขาวแกมเหลือง